

## A nemzeti fejlesztési miniszter

.../2012. (.....) NFM rendelete

### az intelligens közúti közlekedési rendszerek fejlesztésének és üzemeltetésének általános feltételeiről, valamint más közlekedési módokhoz való kapcsolódásáról

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés b) pont 32. alpontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 84. § e) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

## I. FEJEZET ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

### 1. A rendelet hatálya

1. § (1) E rendelet hatálya az intelligens közúti közlekedési rendszerek (a továbbiakban: ITS) bevezetésére és a közúti közlekedés területén való alkalmazására, valamint más közlekedési módokhoz való kapcsolódására, továbbá az ITS-rendszerek fejlesztőire, valamint az ITS-szolgáltatókra terjed ki. Az ITS célja, hogy innovatív szolgáltatások keretében tájékoztatást nyújtson a felhasználók számára annak érdekében, hogy azok biztonságosabban, összehangolt módon használhassák a közlekedési hálózatokat.

(2) E rendeletet kell az 5. §-ban meghatározott kiemelt területeken a kiemelt intézkedések körében az ITS-alkalmazásokra és ITS-szolgáltatásokra, azok kiépítésére és alkalmazására, valamint azoknak más közlekedési módokkal való kapcsolódási pontjaira alkalmazni.

(3) E rendelet hatálya nem terjed ki a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény szerinti rendvédelmi szervekre, továbbá a Magyar Honvédségre és a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatra.

### 2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. *előírás*: az Európai Bizottság által kidolgozott, az ITS alkalmazásokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos követelményeket, eljárásokat és egyéb vonatkozó szabályokat tartalmazó, közzétett, az 5. § szerint kiemelt területeken kötelezően alkalmazandó rendelkezés;
2. *elsődleges adatkezelő*: a közúti adatok gyűjtésére és az ITS-szolgáltatók részére hozzáférhetővé tételről e jogszabály vagy az ITS-szolgáltatókkal kötött egyedi megállapodás alapján gondoskodni köteles természetes vagy jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.
3. *forgalmi adat*: korábbi időszakokban gyűjtött és valósídejű adatok a közúti forgalom jellemzőiről;
4. *ITS*: a közúti közlekedés területén az infrastruktúrát, a járműveket és a felhasználókat is magába foglaló rendszerek, amelyekben a forgalomirányításra és

- a mobilitás kezelésére, valamint ezen rendszerek más közlekedési módokhoz való kapcsolódására fejlett információs és kommunikációs technológiákat alkalmaznak;
5. *ITS-alkalmazás*: az ITS szolgáltatások teljesítéséhez szükséges üzemeltetési eszköz;
  6. *ITS-felhasználó*: ITS-alkalmazások vagy ITS-szolgáltatások bármely felhasználója, beleértve a közúti közlekedési infrastruktúra minden használóját és annak üzemeltetőit, továbbá az infrastruktúra igénybevételére alapozott szolgáltatások szervezőit;
  7. *ITS-szolgáltatás*: a felhasználók által megismerhető szervezeti és üzemeltetési keretek között ITS-alkalmazások biztosítása a felhasználók számára a biztonság, a hatékonyság, a kényelemhez való hozzájárulás, valamint a közlekedés és az utazás megkönnyítése érdekében;
  8. *ITS-szolgáltató* : ITS-szolgáltatást nyújtó szervezet vagy gazdasági társaság;
  9. *kiemelt intézkedés*: a kiemelt területeken belül kiemelt intézkedéseknek minősülnek: az Európai Unió (a továbbiakban: EU) területére kiterjedő multimodális utazási információs szolgáltatások; az EU területére kiterjedő valós idejű forgalmi információs szolgáltatások; a felhasználók számára térítésmentes, a közúti biztonsággal kapcsolatos, minimális általános forgalmi információs szolgáltatások nyújtásához szükséges adatok és eljárások; az EU területére kiterjedő, kölcsönösen átjárható, harmonizált e-segélyhívó szolgáltatások; a tehergépjárművek és a haszongépjárművek számára biztonságos és védett parkolóhelyekre vonatkozó információs szolgáltatások; és a tehergépjárművek és a haszongépjárművek számára biztonságos és védett parkolóhelyekre vonatkozó foglalási szolgáltatások.
  10. *kompatibilitás*: az eszközök vagy a rendszerek általános képessége más eszközökkel vagy rendszerekkel – módosítás nélkül – való együttműködésre;
  11. *kölcsönös átjárhatóság (interoperabilitás)*: az ITS és az alapjukat képező üzleti megoldások adatcserére, valamint információk és ismeretek megosztására való képessége;
  12. *közúti adat*: az elsődleges adatkezelővel kötött megállapodás alapján az elsődleges adatkezelő útján továbbított, a közúti infrastruktúra paramétereire vonatkozó számszerű, szöveges vagy grafikus anonim információ, beleértve az állandó közúti jelzéseket;
  13. *multimodális utazás*: több közlekedési módot kombináló, azokat egy szervezésben igénybevevő utazási forma;
  14. *szolgáltatás folyamatosága*: zavartalan ITS-szolgáltatások biztosításának képessége az EU egészének közlekedési hálózatán;
  15. *utazási adatok*: a multimodális utazás megtervezését, lefoglalását és módosítását lehetővé tevő utazás előtti és alatti információs szolgáltatás nyújtásához szükséges adatok, beleértve a közforgalmi közlekedési menetrendeket és díjszabásokat;
  16. *védetlen közlekedők*: a gyalogosok, a kerékpárosok, a motorkerékpárosok, valamint a fogyatékkal élő, és a mozgáskorlátozott személyek;

### **3. Általános rendelkezések**

3. § A Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ (a továbbiakban: KKK) a Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft. közreműködésével európai uniós források bevonásával látja el az ITS kialakításával összefüggő stratégiai és módszertani

előkészítési feladatokat, különös tekintettel a KKK 7. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt feladataira.

4. § Az ITS alkalmazások és szolgáltatások kiválasztásának és kiépítésének a szolgáltatók és felhasználók szükségleteinek értékelésén kell alapulnia, meg kell felelnie az előírások alapján harmonizált jogszabályoknak, valamint a következő alapelveknek:

a) *hatékonyság*: hozzá kell járulniuk a közúti torlódások csökkentéséhez, a káros anyag kibocsátások mérsékléséhez, az energiahatékonyság javításához, a magasabb szintű biztonság és védelem eléréséhez, a védtelen közlekedők számára is;

b) *költséghatékonyság*: optimalizálniuk kell a költségek és az eredmények arányát a célok elérése tekintetében;

c) *arányosság*: szükség szerint rendelkezniük kell az elérhető szolgáltatási minőség és kiépítettség különböző szintjeiről a helyi, regionális, nemzeti és európai szintű sajátosságok figyelembevételével;

d) *a szolgáltatások folyamatosságának elősegítése*: az ITS-szolgáltatások kiépítése során biztosítaniuk kell a szolgáltatások zavartalanságát az EU-ban – különösen a transzeurópai hálózatokon – és ha lehetséges, az EU külső határain is. A szolgáltatások folyamatosságát a közlekedési hálózatok jellemzőihez igazított szinten kell biztosítani;

e) *a kölcsönös átjárhatóság kiépítése*: a hatékony ITS-szolgáltatás nyújtása érdekében biztosítani kell az ITS és az alapul szolgáló üzleti megoldások közötti adatcserét, valamint az információk megosztását;

f) *a visszamenőleges kompatibilitás elősegítése*: biztosítani kell, hogy az ITS alkalmazások és szolgáltatások képesek legyenek az ugyanazon célt szolgáló már meglévő ITS alkalmazásokkal és szolgáltatásokkal való együttes üzemelésre az új technológiák kifejlesztésének akadályozása nélkül;

g) *az egyenlő hozzáférés elősegítése*: biztosítani kell a védtelen közlekedők számára az ITS-alkalmazásokhoz és ITS-szolgáltatásokhoz való akadálytalan és hátrányos megkülönböztetéstől mentes hozzáférést;

h) *a kiforrottság biztosítása*: megfelelő kockázatértékelést követően, a megfelelő szintű műszaki fejlesztések és a műveleti kihasználtság segítségével be kell mutatni az innovatív ITS szolgáltatási szintjét és elfogadható rendelkezésre állását;

i) *jó minőségű idő- és helymeghatározás*: a globális, folyamatos, pontos és garantált idő- és helymeghatározást igénylő ITS-alkalmazások és szolgáltatások céljára az ITS-alkalmazás gyártójának és az ITS szolgáltatónak műholdas infrastruktúrákat vagy egyéb, azzal egyenértékű pontosságot biztosító technológiát kell használni;

j) *az intermodalitás megkönnyítése*: az ITS kiépítésekor figyelembe kell venni a különféle közlekedési módok közti koordinációt;

k) a meglévő infrastruktúrák és hálózati jellemzők tiszteletben tartása – figyelembe kell venniük a közlekedési hálózati jellemzőkben – különösen a forgalom nagyságában és az időjárástól függő viszonyokban – rejlő eredendő különbségeket;

## II. FEJEZET RÉSZLETES RENDELKEZÉSEK

### 4. Kiemelt területek

5. § Az előírások alkalmazása tekintetében kiemelt területek:

a) a közúti, forgalmi és utazási adatok optimális felhasználása,

b) a forgalom- és teherszállítási irányítási ITS-szolgáltatások folyamatossága,

c) a közúti közlekedési biztonsággal és védelmével kapcsolatos ITS-alkalmazások,

d) a járműveknek a közlekedési infrastruktúrával való összekapcsolása.

## **5. Adatkezelés**

6. § (1) Az ITS-alkalmazások és ITS-szolgáltatások működésével összefüggésben történő adatkezelésre az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény, valamint az elektronikus hírközlésről szóló törvény rendelkezéseit alkalmazni kell azzal, hogy az ITS-alkalmazások és ITS-szolgáltatások működéséhez anonim adatok előállítására kerüljön sor.

(2) A közúti közlekedés folyamatossága és a közlekedésbiztonság érdekében gyűjtött közúti és forgalmi adatokat, - különös tekintettel a közlekedési balesetek, a veszélyhelyzetek, a forgalomkorlátozások, helyére, idejére és jellemzőire vonatkozó adatokra - az elsődleges adatkezelő a saját informatikai rendszerének megfelelő formában köteles térítésmentesen hozzáférhetővé tenni a további ITS-szolgáltatók részére.

## **6. Jelentéstétel és adatszolgáltatás**

7. § (1) A KKK az ITS- alkalmazást alkalmazó, vagy alkalmazni tervező szervezetek, gazdasági társaságok közreműködésével ötévente elkészíti a következő ötéves időszakra szóló nemzeti ITS-intézkedésekre vonatkozó terveket és azokat megküldi a közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) részére. Az ITS-intézkedésekre vonatkozó tervezetet a miniszter a Bizottság részére megküldi.

(2) Az ITS bevezetésében elért haladásról a KKK az Európai Bizottság aktuális iránymutatásainak figyelembe vételével háromévente jelentést készít (a továbbiakban: ITS jelentés) a miniszter részére, amelynek tartalmaznia kell az elért haladást bemutató elemzést, beleértve

- a) helyzetjelentést az aktuális nemzeti, nemzetközi és határokon átnyúló fejlesztésekről és kutatási eredményekről;
  - b) áttekintő kimutatást az ITS-alkalmazások eredményességéről és bevezetésük mértékéről;
  - c) piaci kimutatásokat a bevezetésre alkalmas ITS-szolgáltatásokról;
  - d) kimutatásokat a szükséges és a felhasznált pénzügyi forrásokról, ide értve az ITS üzemeltetési költségeit is;
  - e) az aktuális problémák és a problémás területek bemutatását;
  - f) rövid összefoglalót az adatvédelemmel és a felelősséggel kapcsolatos aktuális kérdésekről;
  - g) a megelőző évben a kiemelt területeken megvalósított intézkedések és projektek leírását és értékelését;
  - h) az a)-g) pontok alapján szükséges intézkedések felsorolását;
  - i) ajánlásokat a jövőbeni tevékenységekre vonatkozóan;
  - j) a jelentés előterjesztésének évében és az azt követő négy évben kilátásba helyezett intézkedések és projektek előzetes áttekintését;
  - k) közérthető módon nyilvánosságra hozatal céljára megfogalmazott összefoglalót.
- (3) Az ITS jelentést a miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzé kell tenni.

## **III. FEJEZET**

## **ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK**

### **7. Hatálybalépés**

8. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

### **9. Átmeneti rendelkezések**

9. § (1) A 7. § (1) bekezdésben meghatározott nemzeti ITS-intézkedésekre vonatkozó terveket a miniszter első alkalommal 2012. augusztus 27-ig küldi meg az Európai Bizottság részére.

(2) A 7. § (2) bekezdésében meghatározott ITS jelentést a KKK első alkalommal 2015. április 1-jéig készíti el.

### **10. Az Európai Unió jogának való megfelelés**

10. § Ez a rendelet az intelligens közlekedési rendszereknek a közúti közlekedés területén történő kiépítésére, valamint a más közlekedési módokhoz való kapcsolódására vonatkozó keretről szóló, 2011. július 13-i 2010/40/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.